

Tee Itse

VAIKEUSASTE:

Kokoamiskokemuksesta on etua, mutta jos olet huolellinen, kaapit kyllä valmistuvat. Tarkkuus on tärkeintä.

AJANKÄYTTÖ:

1 kaappi: noin 12–16 tuntia
3 kaappia: noin 24 tuntia

HINTA:

Noin 750 €

Keittiökaapit mittojen

Kaapit täytyy valmistaa omien mittojen mukaan, jos keittiössä ei ole tilaa vakiokokoisille kaapeille.

MDF-levyistä
mittojen
mukaan
valmistetut
ylä- ja alakaapit

Kaapinivet:
uusia tehdään,
vanhoja
maalataan

omien mukaan

Yhtenäinen
sokkeli
kaappien
alle

OSA 1:

- Seinien kaakelilaatoitus
- Spotit yläkaappien alle
- Pistorasioiden vaihtaminen

OSA 2:

- Ylä- ja alakaapit
- Kaapinivet
- Yhtenäinen sokkeli

OSA3:

- Uusi pöytälevy
- Altaan ja liedan sovittaminen
- Naulattomat reunalistat

Peruskorjattavaan keittiöön ei välttämättä mahdu vakiokokoisia kaappeja. Onneksi ne voi valmistaa itse mittojen mukaan.

Tehtävä oli yksinkertainen: Keittiön peruskorjaus ilman, että se maksaisi omaisuuden. Tavoitteeseen päästiin, ja koko muutos maksoi vain 2 700 euroa.

Tee Itse -lehden viime numerossa kaakeloimme seinät, vaihdoimme vanhat sähköpistokkeet ja varustimme keittiön vanhat alakaapit spotteilla. Nyt nikkaroimme ylimääräisiä yläkaappeja sinne, missä niille on tilaa. Tilaa toki on, mutta ei täysin vakiomittaisille kaappeille.

Kaapit on siis nikkaroitava itse MDF-levyistä. Voit soveltaa ohjettamme oman koti- tai mökki-keittiösi mittoihin.

Rakennustarvikeliike sahasi MDF-levyt valmiiksi oikeankokoisiksi. Kun tilasimme kerralla näin suuren määrän, sahauksesta veloitettiin neliömetreittäin. Liike siis maksoi hukkapalat. Ehkä saat kaupastasi vastaavan tarjouksen.

VINKKI

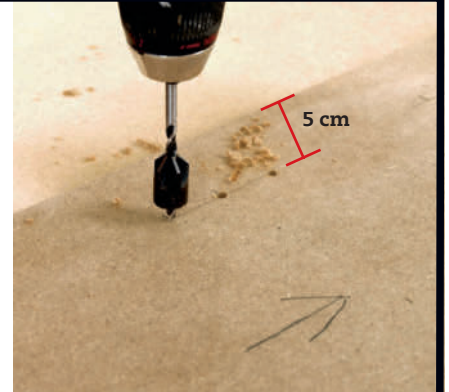
Pidä palat järjestyksessä. Merkitse levyt sitä mukaa kuin ne sahataan. Näin löydät helpommin niiden paikat kotiin tultuasi ja aloittaessasi kaappien kokoamisen.

Merkitse levyt

Voit aloittaa kokoamisen, kun MDF-levyt on sahattu tarvittaviin osiin. Niihin tulee kuitenkin lisätä myös selvät merkinnät siitä, miten päin kukin levy on tarkoitus sijoittaa paikalleen. Eli mikä sivu ylös, mikä alas, oikealle, vasemmalle, sisään- ja ulospäin kussakin levyssä?

1 Merkinnät helpottavat työtä sen edetessä. Tässä on esimerkiksi levyjä kaappi numero kolmea varten. Nuolet näyttävät suunnan ylöspäin ja taustalevyä vasten.

2 Poraa hyllynkannattimille reiät sivukappaleisiin noin 5 cm:n päähän reunasta. Alakaapeissa tulee olla reiät myös keskellä sivukappaleita. Tässä syvyydenrajoittimena on ylösalaisin oleva upotuspora.

Kaappi

Kaapin ylälevy ja pohja kannattaa kiinnittää toisiinsa lamelliiliitoksella pelkän niittaamisen sijaan. Liitosten tekemiseen tarvitaan lamellijyrsin, joka jyrsii koottaviin levyihin tarvittavat lovet. Loviin liimataan sitten pieni puulamelli, joka paisuu kosketuksessa puuliiman kanssa. Kahden levyn liitoksesta tulee näkymätön mutta hyvin kestävä.

Kuten sanottu, tehtävään tarvitaan kuitenkin lamellijyrsin, jonka hinta on 200–250 €, tai kunnon vuokrakone. Halvimmat lamellijyrsimet ovat kokeemuksemme mukaan aivan liian epävakaita. Millimetrinkin epätarkkuudesta seuraa todella ikävää jälkeä. Levyjen kiinnitys varmistetaan lopuksi niitein.

1 Lamellijyrsin jyrsii tarkat urat lamelleille. Tarkkuus on ratkaisevaa, joten kannattaa vuokrata kunnollinen kone. Halvat eivät ole riittävän tarkkoja.

2 Liimaa ja naputtele lamellit varovasti paikoilleen. Liima laajentaa lamellit, joten liitoksesta tulee kestävä. **Vinkki:** Jos paloja on vaikea saada paikalleen, ne voivat olla kosteita. Kuivaa paloja patterin päällä tai hio niitä hieman.

3 Palat työnnetään toisessa levyssä oleviin loviin. Käytä liimaa koko liimattavaan kappaleeseen, myös lamellipalojen väliin.

4 Ammu tai naputtele uppokantanauulat paikoilleen. "Liimalla ja uppokantanauloilla kiinnitetty ei rikkoudu", sanovat nikkarit – kuulemma.

5 Kun pohja saadaan paikoilleen, kaapin kehys on valmis. Sitten puuttuvatkin enää vain takalevy ja kaapinovat.

Kaapin rakenne

Kaapit on valmistettu 16 mm:n MDF-levyistä ja koottu liitoksin, joissa on sisällä liitosta vahvistavat lamellit. Sivukappaleiden väliin sijoitettavat pohja- ja kattolevyt kiinnitetään toisiinsa lamelliitoksin.

Spoteille porataan aukot, jos kaappien alareunaan halutaan spotit. Kaapin sisälle tehdään listojen varaan asennettava irrallinen valepohja, jotta muuntajalle ja johdoille jää tilaa ja niihin myös tarvittaessa päästään käsiksi. Alakaapit valmistetaan samalla periaatteella kuin yläkaapitkin. Ylälevyyn porataan aukot kaappien päälle asennettavan puulevyn ilmastoimiseksi.

TYÖKALUT

Käännä upotuspora. Jos poraasi on olemassa upotusterä, voit ottaa sen irti, kääntää ylösalaisin ja kiinnittää uudelleen, jolloin se toimii syvyydenrajoittimena. Katso edellinen sivu: "Merkitse levyt".

TARVIKKEET

Kaapinoviin tulee olla paksut. Itse kaappi voidaan valmistaa esimerkiksi 16 mm:n MDF-levyistä, mutta ovien on oltava vähintään 19 mm:n paksuisia, jos niihin asennetaan upotettavat piilosaranat.

TARVIKELUETTELO

Kaappeihin ja kaapinoviin

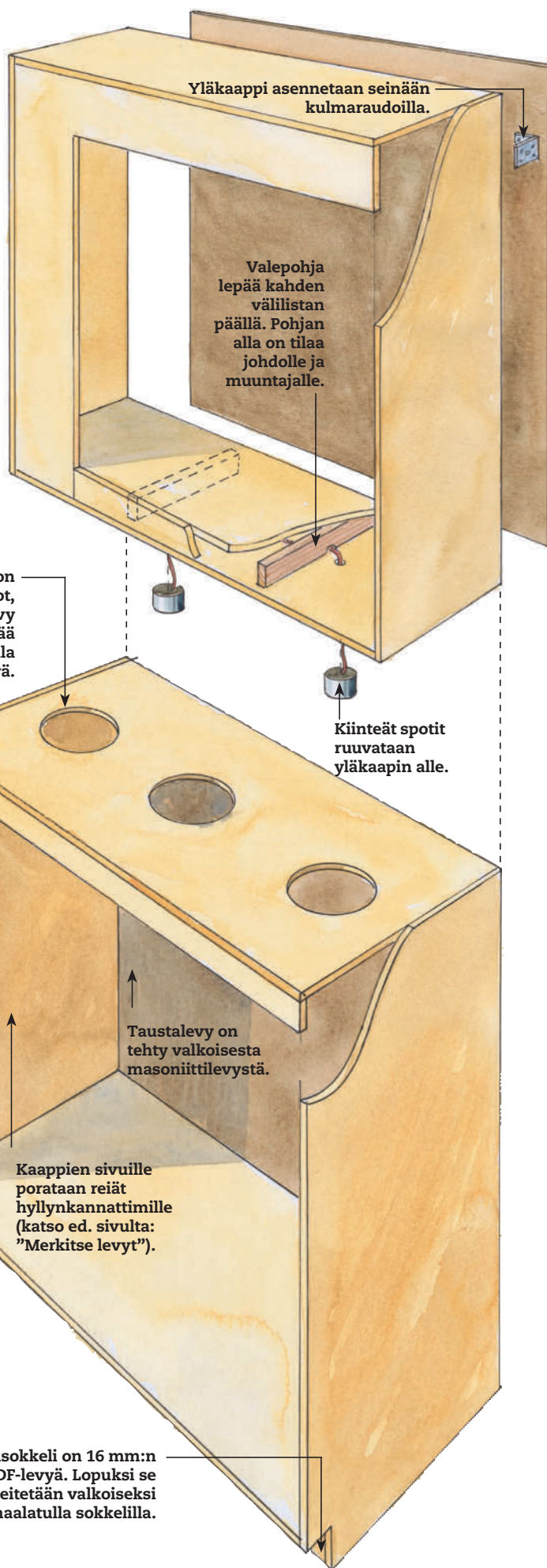
- 16 mm:n mdf-levyä (kaappi)
- 19 mm:n mdf-levyä (kaapinovit)
- Valkoista masoniittia (taustalevy)

Lisäksi:

- Kulmarautoja
- Piilosaranoita
- Liimaa
- Niittejä/nauloja
- Erilaisia ruuveja
- Maalia ja kemiallista puuta

Erikoistyökalut

- Lamelliyrsin (puolipyöreitä lovia jyrsivä)
- Puuporanteriä
- Yläjyrsin
- Niittipistooli/naulain tarvittaessa
- Pylväsporakone tarvittaessa

Yläkaappi asennetaan seinään kulmarautoilla.

Valepohja lepää kahden välilistan päällä. Pohjan alla on tilaa johdolle ja muuntajalle.

Kaapin katossa on ilmastointiaukot, jotta puulevy voi hengittää eikä ala vääntyä.

Kiinteät spotit ruuvataan yläkaapin alle.

Taustalevy on tehty valkoisesta masoniittilevystä.

Kaappien sivuille porataan reiät hyllynkannattimille (katso ed. sivulta: "Merkitse levyt").

Kaapinsokkeli on 16 mm:n MDF-levyä. Lopuksi se peitetään valkoiseksi maalatulla sokkelilla.

Taustaverhoilu

Taustaverhoilu on 3 mm:n paksuista masoniittilevyä, jonka toinen puoli on valkoinen. Taustalevy pitää kaapin koossa, minkä vuoksi kaapin kokoaminen on viisasta aloittaa siitä, jotta sattuisi vahingossa vääntämään kaappia rikki sitä paikalleen siirrettäessä.

Masoniittilevy kiinnitetään jysittyyn huullokseen, joka valmistetaan yläjyrsimellä ja ohjainlaakerilla varustetulla urajyrsimellä.

On hyvä, jos masoniittilevyssä on paikalleen asennettaessa jäljellä ainakin yksi tehtaalla leikatuista alkuperäisistä kulmista. Kulman avulla varmistat, että kaapista tulee aivan suorakulmainen.

1 Huullejyrsimellä varustettu yläjyrsin jysii takalevyyn 6–8 mm leveän ja vain 4–6 mm syvän huulloksen.

2 Taustalevy asetetaan paikoilleen. Sen tulee sopia huullokseen tarkalleen ilman että sitä joutuu painamaan paikoilleen väkisin.

Kannattaa tarkistaa kaikkien pintojen suoruus säännöllisesti vesivaa'alla. On parempi tarkistaa kerran liian usein kuin liian harvoin. Ovet saattavat asettua vinoon, jolloin ne eivät mene kunnolla kiinni.

Kaapinovat

Kaikkiin keittiökaappien oviin haluttiin uusi väri. Vanhat kaapinovat täytyy hioa ennen maalaamista, ja uusiin yläkaappeihin nikkaroidaan ovet.

Ovellisissa kaapeissa ovet ovat 4 mm kaapin ulkomittoja pienemmät. Kahden oven kaapeissa tulee kummankin oven olla 4 mm kaapin ulkomittoja pienempi. Rakennustarvikeliikkeet voivat leikata myös kaapinovat valmiiksi.

Me valitsimme kaapinoviin 19 mm:n paksuisen MDF-levyä, joka vastasi vanhojen kaapinovien paksuutta.

Vanhojen kaapinovien epätasaisuudet tasoitetaan ja ovet hiotaan ja maalataan samalla värillä kuin uudetkin ovet.

TARVIKKEET

Tarkkaile hintoja. Tässä käytettyä alumiiniprofiilia myydään usein 6 m:n mittaisena. Maksat koko 6 metristä, vaikka tarvitset vain 17 cm, joten ole tarkkana, että saat koko maksamasi pituuden mukaasi.

WWW

Löydä tyyliin sopivat kahvat. Nikkaroidessasi uusia kaappeja vanhaan keittiöön on ärsyttävää, jos alkuperäisiä kahvoja ei saa hankittua mistään. Osoitteesta www.rakennusapteekki.fi löytyy suuri määrä erilaisia vetimiä ja heloja.

3 Kaikkien kulmien tulee olla suorat. Kannattaa vielä ristimitata kaappi, jotta olet aivan varma, että se on täysin suorassa kulmassa. Kiinnitä sitten taustalevy niitein.

4 Kaappi asennetaan sivukappaleiden yläreunoista kulmarauodoilla (70 x 70 x 70 mm), jotka asennetaan 4 x 15 mm:n ruuveilla kaappiin, minkä jälkeen kaappi kiinnitetään seinään.

Osta halpoja jysinteriä

Jysinteriä kannattaa ostaa sarjoina, joissa on mukana useita erilaisia teriä aika edulliseen hintaan. Näin sinulla on jysinteriä useimpiin tehtäviin, vaikka et tarvitsisikaan teriä päivittäiseen nikkarointiin.

Jos et saa tarpeeksi syvää huulosta huullejysimelläsi, voit sen sijaan käyttää ohjainkappaletta ja urajysintä.

1 Reiät ja viillot täytetään kemiallisella puulla. Se on kestävä ja sitä voi hioa, ja tasoitetuista rei'istä ei näy kaapin maalaamisen jälkeen jälkeäkään.

2 Epäkeskhiomakone hioo kaapin-
ovet tehokkaasti. Kaikkea vanhaa maalia ei tarvitse poistaa, mutta kaikki irtomaali on poistettava, jotta uusi maali tarttuisi.

3 Nykyisissä kaapinovissa on kiinteät kahvat. Aivan samanlaisia et pysty tekemään. Jysimällä kaapinoveen alumiinisen T-profiilin (12 x 25 x 3 mm) saat hieman erilaisen kiinteän kahvan uusien ovien yläreunaan.

4 Uusien ovien reunat tiivistetään vesiohenteisella lakalla ennen maalaamista. Muussa tapauksessa MDF-levy imee maalin itseensä.

Vanhoissa kaapinovissa on keskellä kiinteät alumiinikahvat.

Kahvoja ei onnistuttu kopiaamaan aivan täydellisesti, mutta yläreunojen aluprofiilit ovat oiva vaihtoehto.

Saranat

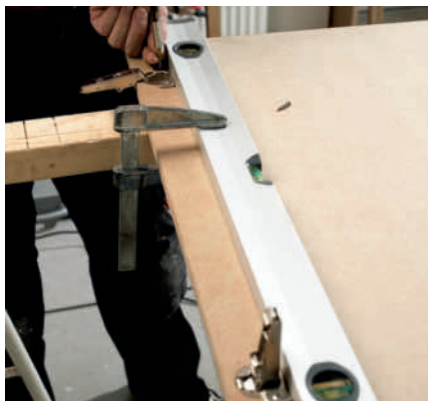
Kaapinovat saranoidaan. Tyylikkään ratkaisu on tässä käytetty piilosarana. Kun se on kerran säädetty oikeanlaiseksi, se voidaan irrottaa ja laittaa takaisin paikoilleen ilman uudelleen säätämistä. Säädettyä huolellisuus on hyve ja tarkkuus ratkaisee. Jo pienestäkin epätarkkuudesta ovi jää vinoon tai ei mene kunnolla kiinni.

1 Saranoiden reiät porataan pylväsporakoneella tai oikeankokoisella puuporanterällä varustetulla porakoneella.

2 Reikien tulee oven koosta riippuen olla 7–11 cm:n päässä ylä- ja alareunoista. Pora varovasti, jotta et poraisi oven läpi.

3 Vesivaa'an avulla saranat saa suoraan ennen kiinniruvuamista. Kiinnitä vesivaaka molempiin päihin täsmälleen yhtä kauas reunasta. Ruuvaa saranat paikoilleen ja asenna saranan vastakappale kaappiin.

SANASTOA

Puuporanterässä on hyvin pieni kärkikappale, ja sillä pystyy poraamaan "pohjallisen reiän" siihen, missä reikäsaha poraa materiaalin läpi. Tämän vuoksi puupora sopii erinomaisesti esimerkiksi saranoiden istutukseen.

VINKKI

Älä sulje konetta sisälle. Kiinnitä mahdollinen valesokkeli vain esimerkiksi parilla ruuvilla, jotta saat sokkelin nopeasti poistettua, kun haluat siirtää astianpesukonetta tarkastuksen tai korjauksen yhteydessä.

Sokkeli

Vanha sokkeli ei ole yhtenäinen, vaan se on "katkaistu" astianpesukoneen kohdalta. Valesokkelilla kokonaisuudesta saa tyylikkäämmän näköisen.

Teimme valesokkelin vain palasta maalattua MDF-levyä, jonka kiinnitimme kaappien alle vanhan sokkelin ulkopuolelle. Kun astianpesukoneen etureuna on useimmiten linjassa oikean sokkelin kanssa, valesokkeli kätkee koneen etureunan taakseen. Sokkelin korkeus mitataan lattiasta alakaappien alareunaan.

Sokkelin tulee tietysti olla vaaka-suorassa ja valesokkelien saumojen suorassa kulmassa toisiinsa nähden.

1 Valesokkeli sovitetaan mittoihin ja työnnetään alakaappien alle. Sokkelin tulee olla niin korkea kuin mahdollista.

2 Sokkeli sovitetaan lattiaan. Puupalaan kiinnitettyä lyijykynänpätkää kuljetetaan pitkin sokkelin alareunaa, joka voidaan sen jälkeen leikata mittaan.

[ennen]

Vanhassa sokkelissa oli aukko astianpesukoneen kohdalla. Ei mikään erityisen kaunis ratkaisu.

Petosta kylläkin, mutta muistuttaa yhtenäistä sokkelia. Huomaa, että koneen sivuilla olevat aukot on peitetty maalatuilla listoilla.

3 Valesokkelin saa ruuvattua paikoilleen vanhan sokkelin avulla. Kannattaa silti kiinnittää se vain muutamalla ruuvilla, jotta saat astianpesukoneen tarvittaessa siirrettyä pois paikaltaan.

Ensi numerossa:

Kun asennat pöytälevyn paikalleen niin näet, kuinka kätevästi saat tehtyä pöytälevyn ja päätykappaleiden väliset huippukauniit liitokset.